ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ

ਬਨਾਮ

B. ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਆਦਿ.

(2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1734-1736)

ਨਵੰਬਰ 26, 2019

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ]

ਜਲ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974: s.10 ਕੀ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਹੈ: ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਕੌਂਸਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਸ.10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ s.10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ" ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ s.10 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਦ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਹਨ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਰਜ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ; ਦੂਜਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਹੈ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਏਰੀਆ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ, 1964 ਅਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976 ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਲਾ 243 ਪੀ.

ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974: s.47, 48 ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ - ਜਦੋਂ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀ ਹੈ।

ਬਾਡੀਜ਼ ਹੋਲਡ: s.47 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ "ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ" ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ s.3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੇ s.47 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ s.47 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸੰਮਲਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, s.47 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ

"ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ ਨੂੰ ਸ.47 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਸ.10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ। , s.47 ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 49 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਜੁਰਮ ss.47 ਜਾਂ 48 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਸ.49 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ s.49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ 5.47 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ s.47 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। s.47(1) ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਵਰਗੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ s.49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ s.47 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਅਫਸਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956-5.3 ਸੀ.

ਜਲ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974: ਐਕਟ, 1974 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਜਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ, 1974 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ: ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ/ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ: ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ, ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਨਿਗਮ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਤ: 1.1 ਐਕਟ, 1974 ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ। ਪੈਰਾ 7] [313-H; 314-ਏ-ਬੀ]

1.2 ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ

ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣੋ। ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਕੌਂਸਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਾਂ "ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ" ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਕਲਪ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਸਕੀਮ ਨਿਆਂ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 11, 12, 13] [316-ਈ-ਜੀ: 317-ਸੀ-ਈ]

1.3 ਮਿਉਂਸਪਲ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਦ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਿਊਂਸੀਪਲਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(i) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪਰਾ 14] [318-ਬੀ-ਡੀ

2.1 ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ, ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੀਕਰਨ ਹਨ। ਕੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ, ਉਸ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਹੈ, ਦਾ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਰਜ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ। ਦੂਜਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਮੋਹਰ ਰੱਖਣ, ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਤਫ਼ਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਆਪਣੀ ਸਾਂਝੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਕੰਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਟਾਊਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਅਧਿਆਇ XII। ਮਿਉਂਸਪਲ ਖੇਤਰ ਦੇ

ਗਠਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੈਰਾ 15] [319-G-H; 320-ਏ-ਡੀ]

2.2 ਅਨੁਛੇਦ 243P ਉਪ-ਧਾਰਾ (e) "ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ" ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 243Q ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1964 ਅਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 16, 18] [320-E-F; 321-ਏ]

ਜਦੋਂ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀ ਹੈ?

3.1 ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ "ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ"। ਸੈਕਸ਼ਨ 47(1) ਸੈਕਸ਼ਨ 48 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ 1956 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸੰਮਲਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ, 1964 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19, 201 [321-ਸੀ-ਈ-ਜੀ]

3.2 ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 47 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਜੁਰਮ ਧਾਰਾ 47 ਜਾਂ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪਰਾਧ। ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 47(1) ਪ੍ਰੋਵਿਸੋ ਦਾ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ

ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 29, 31] [328-G-H; 329-ਜੀ-ਐੱਚ; 330-ਏ]

ਵੀ.ਸੀ. ਚਿਨੱਪਾ ਗੌਡਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. [2015] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 652; ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ. ਐਚ. ਰਾਇਆ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ 2007 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 831 ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਗੈਮਨ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ., (1971) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 286: [1971] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 314 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਰਮਨਾ ਦਯਾਰਾਮ ਸ਼ੈਟੀ ਬਨਾਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼, (1979) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 489: [1979] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 1014; ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਬ ਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2016) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 750; ਰਣਜੀਤ ਨਰਾਇਣ ਹਕਸਰ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਵਰਮਾ, 1995 MPLJ 21; ਅਨੀਤਾ ਹਾਡਾ ਬਨਾਮ ਗੌਡਫਾਦਰ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਐਂਡ ਟੂਰਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ, (2012) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 661: [2012] 5 ਐੱਸਸੀਆਰ 503; ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [2006] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 1058 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2015] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 652	ਵੱਖਰਾ	6 ਲਈ
[1979] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1014	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	13 ਲਈ
[1971] 3 ਐਸਸੀਆਰ 314	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	21 ਲਈ
(2016) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 750	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	23 ਲਈ
1995 MPLJ 21	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	23 ਲਈ
[2012] 5 ਐੱਸਸੀਆਰ 503	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	27 ਲਈ
[2006] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1058	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	28 ਲਈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1734-1736।

2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2627 C/W ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1537 ਅਤੇ 1010, 2011 ਦੇ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 16.02.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਐਸ ਜੇ ਅਮਿਤ, ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਸ਼ਰਮਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਆਰ ਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਫ਼ਸਰਾਂ 'ਤੇ ਵਾਟਰ (ਪ੍ਰੀਵੈਂਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੋਲ ਆਫ਼ ਪੋਲਿਊਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ, 1974") ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 16.02.2015 ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 16.02.2015 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 2012 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2627, 2011 ਦੀ 1537 ਅਤੇ 2011 ਦੀ 1010। ਤਿੰਨੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ 2012 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2627 ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ।

3. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਹਨ:-

3.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਮੋਹਰ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974, ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

3.2 ਅਪੀਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ. ਹੀਰਾ ਨਾਇਕ ਹੈ, ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਪੁਰਮ, ਬੰਗਲੌਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਐਮ.ਏ.ਬੇਗ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਡੀ.ਐਲ. ਨਾਰਾਇਣ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਰਾਜਪੁਰਮ, ਬੰਗਲੌਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਸਨ।

3.3 ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸੀ.ਸੀ. ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2006 ਦਾ ਨੰਬਰ 1101, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਅਤੇ 44 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਰਾਜਪੁਰਮ, ਬੰਗਲੌਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 7 ਸਾਰੇ ਸਾਬਕਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਫਤਰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। 03.11.2004 ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਵਰੇਜ ਦੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਮਿਆਦ 30.06.2006 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਰੀਨਿਊ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੀਵਰੇਜ ਨੂੰ ਟਰੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ

ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਣਸੋਧਿਆ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਛੱਪੜਾਂ, ਝੀਲਾਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 30.06.2006 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ, ਅੰਡਰ ਗਰਾਊਂਡ ਡਰੇਨੇਜ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਅਣਟਰੀਟਿਡ ਸੀਵਰੇਜ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਜਲਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣਾ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ।

3.4 ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਟਾਊਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਕੇਂਗੇਰੀ, ਬੰਗਲੌਰ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਰਾਜਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਨਗਰ, ਮੈਸੂਰ ਰੋਡ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

3.5 ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ।

3.6 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 16.02.2015 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 18.01.2012 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ 2007 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 831, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ 2008 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 30610 ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

4. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ, 1976" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1964 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ, 1964" ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਨਿਗਮ ") ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪਲ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਡਿਊਟੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਬੰਧਤ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਨਿਗਮ ਜਾਂ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 74 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਏ ਗਏ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ।

6. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ 2010-ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 755 ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚਿਨੱਪਾ ਗੌਡਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. 10.03.2015 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਚੀਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜੋ ਨਿਰਣਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

7. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ। ਐਕਟ, 1974 ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਰਾਜ ਬੋਰਡਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਅਧਿਆਇ IV ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24 ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਟ੍ਰੀਮ ਜਾਂ ਖੂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25 ਨਵੇਂ ਆਊਟਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਡਿਸਚਾਰਜ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀਵਰੇਜ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ VII ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਗਿਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 43 ਤੋਂ 46 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਧਾਰਾ 47 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 48 ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"47. ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ। (1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਪਨੀ, ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ-

(a) "ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਡਾਇਰੈਕਟਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ।

48. ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ ਜੇ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ।

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (i) 2007 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 831 ਮਿਤੀ 18.01.2012 ਅਤੇ (ii) 2008 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ. 30610 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 30.10.2008 ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਸੀ. ਚਿਨੱਪਾ ਗੌਡਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ

9. ਅਸੀਂ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ.ਸੀ. ਚਿਨੱਪਾ ਗੌਡਰ (ਸੁਪਰਾ), ਜੋ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 197 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਕਟ, 1974 ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਅਨੁਪਾਤ ਸੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ 2007 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 831 ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਚ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-11 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ

ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ। ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਸਬੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 755 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। 2010V.C ਦਾ ਚਿਨੱਪਾ ਗੌਡਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਅਨੁਪਾਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੋ ਗਿਆ।

10. ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ।

11. ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ" ਹੈ। ਧਾਰਾ 48, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਲਈ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਕੌਂਸਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"10. ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਕਸਬੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ।- (1) ਹਰੇਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੋਵੇਗੀ "..... ਦੀ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ" ਜਾਂ "ਟਾਊਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼....." ਦਾ ਨਾਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਥਾਈ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਮੋਹਰ ਹੋਵੇਗੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ, ਮਿਊਂਸੀਪਲ, ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ। ਮਿਉਂਸਪਲ ਏਰੀਏ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।"

12. ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਾਂ "ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ" ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਮ ਵਜੋਂ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਕਲਪ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਸਕੀਮ ਨਿਆਂ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰਮਨਾ ਦਯਾਰਾਮ ਸ਼ੈੱਟੀ ਬਨਾਮ. ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼, (1979) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 489: AIR 1979 ਐੱਸਸੀ 1628 ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:-

"ਹੁਣ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵਿੰਟੇਜ ਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਲਿਆਣ ਰਾਜ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨਾਲ ਵਧ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਵਧਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਨਵੇਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਕਸਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਇਹਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਯੰਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜਨਤਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬਾਂਹ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ।"

14. ਮਿਉਂਸਪਲ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਦ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(i) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ:-

"4. ਰਾਜ ਬੋਰਡਾਂ ਦਾ ਗਠਨ (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਕੇ, ਇੱਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਾਮ ਹੇਠ , ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਸ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ।

(2) ਇੱਕ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ, -

(ਏ) ਇੱਕ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਜਾਂ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ;

(ਬੀ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ;

(c) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜੋ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ;

(ਡੀ) ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ;

(e) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ;

(f) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫੁੱਲ-ਟਾਈਮ ਮੈਂਬਰ-ਸਕੱਤਰ।

(3) ਹਰ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸਦੀ ਸਦੀਵੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਮੋਹਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ, ਅਤੇ, ਉਕਤ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਉਸ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

15. ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮੈਂਬਰ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ

ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰ. ਸਰਕਾਰ, ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੀਕਰਨ ਹਨ। ਕੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ, ਉਸ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਹੈ, ਦਾ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਰਜ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ। ਦੂਜਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਮੋਹਰ ਰੱਖਣ, ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਤਫ਼ਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਆਪਣੀ ਸਾਂਝੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਕੰਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1964 ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਟਾਊਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਆਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਅਧਿਆਇ XII। ਮਿਉਂਸਪਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ, 1964 ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

16. ਅਸੀਂ ਭਾਗ IXA ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ (ਚੱਤਰਵੇਂ) ਸੋਧ ਐਕਟ, 1992 ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਿਲਿਤ "ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ"। ਧਾਰਾ 243 Q. ਸੰਵਿਧਾਨ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1964 ਅਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਕੀ ਉਹ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ, ਇਹ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

17. ਐਕਟ, 1974 ਦਾ ਅਧਿਆਇ VII ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 41, ਜੋ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, "ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ....." ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 42, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਵੀ "ਜੋ ਕੋਈ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 43, 44 ਅਤੇ 45A ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ "ਜੋ ਕੋਈ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

18. ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

19. ਜਦੋਂ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ "ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ"। ਸੈਕਸ਼ਨ 47(1) ਸੈਕਸ਼ਨ 48 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕੰਪਨੀਆਂ" ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

"ਵਿਆਖਿਆ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ-

(a) "ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਡਾਇਰੈਕਟਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ।

20. ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸੰਮਲਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ, 1964 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

21. ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿਚ. ਮੈਸਰਜ਼ ਗੈਮਨ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ., (1971) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 286, ਇਹ ਕੋਰਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 C.P.C ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ॥ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਖਿਆ ॥ ਵਿੱਚ "ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ "ਕੰਪਨੀ" ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ॥ ਵਿੱਚ "ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੰਪਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਸਮੀਕਰਨ "ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਡਰ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੰਪਨੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦ "ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ "ਕੰਪਨੀ" ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

22. ਸਮੀਕਰਨ "ਕੰਪਨੀ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

23. ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਿਚ ਬਨਾਮ. ਗੁਲਾਬ ਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2016) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 750, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ M.P ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J(ii) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ, 1961, "ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ.ਪੀ. ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਧਾਰਾ 23-ਜੇ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਮ.ਪੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਣਜੀਤ ਨਰਾਇਣ ਹਕਸਰ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਵਰਮਾ, 1995 MPLJ 21 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ M.P. ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀ ਸੀ। ਰਣਜੀਤ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 23-ਜੇ ਵਿੱਚ "ਕੰਪਨੀ" ਸ਼ਬਦ ਹੋਵੇਗਾ। "ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 2, 4 ਅਤੇ 5 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

"2. ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਚੈਪਟਰ III-A ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੈ" ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ" ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J(ii) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ। ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ 2 :1 ਫੈਸਲੇ (ਗੁਲਾਬ ਬਾਈ ਵੀ. ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ, (2013) 3 MPLJ 434) ਨੇ ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ "ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ" ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-ਜੇ (ਜੇ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਆਇ III-A ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ।

4. ਰਣਜੀਤ ਨਰਾਇਣ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸੜਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀ" ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਇਸਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਚੈਪਟਰ III-A ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਬੇਦਖਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਖਾਸ

ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਏ III ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ -ਇਸਦੇ ਲਈ, "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਪਿਨ ਬਨਾਮ ਰਣਜੀਤਨਾਰਾਇਣ, 1986 ਐਮਪੀਆਰਸੀਜੇ ਨੋਟ 11 ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਭਾਗਯਾਮਲ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। AIR 1990 MP 345

5. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਤਰਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"ਅਸੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 23-J(ii) ਵਿੱਚ "ਕੰਪਨੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ "ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, SLP ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

24. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 22.01.2019 ਨੂੰ 2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1696 ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ (ਡੀ) ਥ੍ਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਲ.ਆਰ. ਬਨਾਮ. ਗੁਲਾਬ ਬਾਈ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੋ ਸਵਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ: -

"4. ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IIIA ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਕਿ ਉਹ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23-J(ii) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ 23-J(ii) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

(1) ਕੀ ਰਣਜੀਤ ਨਰਾਇਣ ਹਕਸਰ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਵਰਮਾ, 1995 MPLJ 21 ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 'ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J(ii) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਕੰਪਨੀ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਗੇ।

(ii) ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J(ii) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ "ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ" ਸਮੀਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਛੂਹ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ।"

25. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਐਮ.ਪੀ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ, 1961, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 23 ਦਾ ਉਦੇਸ਼- ਜੇ. ਪੈਰੇ 5, 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"5. ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ; ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨੌਕਰ। ਸਰਕਾਰ; ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ; ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੈਂਬਰ; ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਉਸਨੇ/ਉਸਨੇ/ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਪਤਨੀ ਵਰਗੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖੁਦ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 'ਕੰਪਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। - ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸੜਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਐਕਟ ਦਾ J(ii)। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਹੈ।

6. ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ IIIA ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੋਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J(ii) ਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-ਜੇ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਇੱਕ ਵਰਗ ਭਾਵ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 23-ਜੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। (ii) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਜ਼ੁਕ।

7. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IIIA ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ IIIA ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਫੋਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।"

26. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਮ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 23-J(ii) ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ, 1961 ਵਿੱਚ "ਕੰਪਨੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਗਰ ਨਿਗਮ।

27. ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 141 "ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ" ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 141 ਸਮੀਕਰਨ "ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 141 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਨੀਤਾ ਹਾਡਾ ਬਨਾਮ. ਗੌਡਫਾਦਰ ਟਰੈਵਲਜ਼

ਐਂਡ ਟੂਰਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, (2012) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 661 ਪੈਰੇ 21 ਅਤੇ 24 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:-

"21. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 141 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"141. ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ। (1) ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਪਨੀ, ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਨੇਜਰ, ਸੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

24. ਸੈਕਸ਼ਨ 141 "ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਚਮਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਖੁਦ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

28. ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਵਿਧ ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। 2005 ਦਾ ਨੰਬਰ 7268- ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਸੈਕਸ਼ਨ 141 ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਵਿਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 12 ਅਤੇ 13 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: -

"12. ਫਿਰ ਹੁਣ ਤੱਕ N.1 ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ। ਐਕਟ, ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

141. ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ।

(1) ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2)...

ਵਿਆਖਿਆ: ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।

(a) "ਕੰਪਨੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਏ

ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ; ਅਤੇ

(ਬੀ) "ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ", ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ.

13. ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਏ) ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਟਨਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟਨਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ N.I ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਐਕਟ"

ਉਪਰੋਕਤ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (ਏ) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਏ) ਪਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹਨ।

29. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ, ਐਕਟ, 1974 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 47 ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

30. ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"49. ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ। (1) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ।

(a) ਕੋਈ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,

ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਨੀਵੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬੋਰਡ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਬੋਰਡ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ।

(3) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ।"

31. ਧਾਰਾ 49 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜੁਰਮ ਧਾਰਾ 47 ਜਾਂ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 47(1) ਪ੍ਰੋਵਿਸੋ ਦਾ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਵਰਗੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

32. ਅਸੀਂ 2010-ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 755 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਚਿਨੱਪਾ ਗੌਡਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. 10.03.2015 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ

ਵੀ.ਸੀ. ਚਿਨੱਪਾ ਗੌਡਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਸੀ, ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 48 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

33. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

34. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ/ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate